

znato je da su u to vreme ispaštanja impovala Apolonu da bi se očistio od ubistva Pitona, i boj protiv čudovišta se uvek komemorisa enaeterskim praznikom septeriona. Zbog ovog trajanja Pitonske igre su se proslavljale, na početku, na kraju jednog osmogodišnjeg perioda, što znači, na grčki način, u devetoj godini. Isto progonstvo za ispaštanje se nalazi u Heraklesovoj legendi, posle ubistva Ifitosa; u Kadmosovoj, kad je ubio zmaja, primer gde se može zamisliti uticaj Apolonovog zadatka. Takva je još bila, kao što smo već primetili, kazna bogovima koji se nisu držali zakletve u Stiksa. Kad Pindar, u fragmentu koji je Platon sačuvao, tvrdi da Prozerperina vraća na zemlju »u devetogodini« duše izvesnih mrtvih, posle »ispaštanja njihovih grehova«, on potvrđuje vrednost ovog perioda za ispaštanje grehova, čak i da izlaze relativno mlađim doktrinu. Verovatno da se devetogodišnje progonstvo nalazi još u vrlo arhaičnom kultu Zevsa Likajosa: onaj koji je jao deo žrtve (verovatno ljudska na početku) morao je da »postane vuk« za 9 godina ali se tek u desetoj godini vraćao svom prvočitom obliku ako je u toku tog perioda prestao da jede ljudsko meso.

Enaeterski period je još određivao povratak Dafneforija, velikih Apolonovih praznika u Tebi i u Delfima; isto tako u ovom drugom gradu, dioniziski praznik koji se zove Herois, i Harile, koje nisu imale glavnog božanstva. Taj skup je verovatno bio vrlo arhaičan. Možemo dodati da je u susedstvu Grka jedan narod koji nije bio bez dalekog srodstva sa njima, Iliri, prisno svake devete godine žrtvu od 4 konja Posejdona, ili lokalnom božanstvu koje mu je slično.

Međutim, sakralna uloga broja 12 je retka i otprilike ograničena na ritualne aktove: žrtvovanje 12 žrtava (dodekas ili dodekes), žrtve koje su naročito prinošene Delosu i u Delfima po Atinskim teorijama, i grupa 12 sakralnih kolača sakupljenih u jedno isto prinošenje (sindodeka, kaže Euripid), čije nas ime, *Frigijski meseci*, nagoni da mislimo da se radi o azijskom običaju. Treba isto tako računati da je žalost u Sparti trajala 12 dana; 12-og dana su prinosili žrtvu. Ne znamo da li treba videti neko značenje u činjenici da su se u Magnezijski praznici Zevsa Sosipolisa slavili dvanaestog Artemisiona.

Prisustvo broja u religioznim običajima se vrlo često smatralo kao da potiče od Apolonskog kulta i kao azijska činjenica koja je trebala da se suprotstavi indeoevropskom računjanju sa brojevima 9 i 10. U stvari, sedmi dan u mesecu se smatrao kao dan rođenja Boga; i toga dana su vršili neke obrede u čast tog boga na vrlo raznim mestima kao što su Milet, Sparta, Krotone. Među godišnjim ceremonijama koje su mu bile posvećene, neke su često padale prvi u sedmog u mesecu: tako Pijanepsije sedmog dana u Pijanepsijevom mesecu; Targelije su u stvari počinjale šestog, ali glavni ritual Targelosa se proslavljao sedmog. U toku ovog poslednjeg praznika, u Jonskim zemljama, davali su 7 udaraca sa smokvinim granama ili prućem dvema osobama koje su igrale ulogu onoga koji ispašta tuđe grehove i žrtvovali glavicu kupusa od 7 listova.

Serijski 5, 10, itd., o kojoj su mitovi dali nekoliko primera, izgleda da se rede upotrebljava nego u prethodnim religioznim ostvarenjima.

Ikap je broj 5 glavni u jednom ciklusu godina, i penteterski praznici su dosta brojni. Olimpijske igre i Velike Palateneje su čuveni primeri; ali imaju ih i manje poznatih, vezanih sa raznim božanstvima: praznici Zevsa Katejbatesa u Lakoniji; Elefterija od Plateje posljata Heri, praznici iste boginje u hramu Zevsa Panamarosa (hele-nistički); demeterijanske misterije iz Keleje (blizu Flijuna); atičke Bravonije posvećene Artemidi, Leukofrijeme osnovane u čast istoimene boginje kod Magneta po jednom proročanstvu iz Delfa u 221. godini; atinske Delije i Projia u Apolonovom kultu; Heraklesov praznik u atičkoj provinciji Diomejesa; asklepijadiske igre iz Epidaura i Kosa; veliki praznici iz Amfijaraosa, Mu-

saja iz Tespijesa; jedna od dveju Nikifora-ja iz Pergama.

Mi bismo verovatno stigli do dosta pri-mitovnog fonda kad bismo bili sigurni da je dete uklopljeno u porodicu petog dana posle svog rođenja ceremonijom *amfridromeje*; ali izvesni izvori beleže sedmi i čak deseti dan. Nailazimo samo na jednu grupu osoba gde interveniše broj 5. u Lakedemonijskim Karnejama mladići koji su morali da ih vode, bili su izabrani kockom po 5 iz svakog plemena; oni su zadržavali svoju funkciju 4 godine iako je to bio jedno-godišnji praznik, što pretpostavlja da je možda bio u početku penteterski.

Broj 10, koji se skoro ne primenjuje na vreme, nalazi se, verujemo, u sakralnim aktovima, samo u Lakedemoniji: u Dionizijovim praznicima učestvovalo je u trci 11 devojaka, što znači 10 plus 1 koja je bila voditeljka.

Među deseticama, pronašli smo samo po-stojanje jednog hora od 50 horistkinja u Velikim Dionizijama. A što se tiče hekatombe, nije suvišno setiti se da nisu imale uvek 100 žrtava.

Broj 4, vrlo malo važan u epopeji, kako ne čini, igra neznačnu ulogu u mitovima i kultovima. Može se samo primetiti među prvima 4 Žapetovih sinova i 4 doba starosti čovečanstva; još su možda ta 4 doba rezultati nekog relativno kasnijeg rasudivanja. U domenu sakralnih glumaca, izgleda značajno da se, s obzirom na ret-kost izvora, broj 4 uvek odnosi na žene. Za praznike Demetre Htonije u Harmoni, 4 stare žene su simbolizirale 4 krave; u Olimpiji, na Dionizijskim Tijama iz Elide, 16 (4x4) žene su organizovale dva hora u Hi-podamjinu, čast i u čast junakinje Fiskoe, vodile računa o načinu kako se prinosio Herin sakralni veo i sudile na trkama devojaka koje su se takmicile u čast iste boginje. Heziod pridaže veliku sakralnu vrednost četvrtom danu u mesecu, dok broj 4 ne izgleda povezan sa ritualnim vremenima.

¹⁾ Za ovaj deo dosta smo se služili H. Usenerom *Dreheit* (u Rajnskom muzeju, tom LVIII, 1903, str. 1–47, 161–208, 321–62).

²⁾ J. E. Harison: *Prolegomena to the study of greek religion*. Str. 286–8.

³⁾ Pausanias, IX, 29, 2; Diodore, IV, 7. Vidi Kees, art. Musai, in P. W., tom XVI, 687–91.

⁴⁾ Mogli smo primetiti izvesnu težnju ka grupisanju od strane tri božanstva zaštitnika gradova. Ali bi primjeri koje daje Usener (citat. delo str. 15–16) utoliko više zahtevali posebna istraživanja da bi se utvrdilo tačni domet tih grupisanja, istovremeno u kultu i u savesti vernika, i dátum kad se pojavljuju.

⁵⁾ Prvobitno su bile poznate samo 2 Sarite u Beotiji, Lakedemoniji, u Atini, 2 Parke u Delfima. Odisej je govori o Sirenama u množini, ali se takođe računalo da ih je bilo tri.

⁶⁾ Žerne i Bulanž: *Grčki genije u religiji*, str. 61.

⁷⁾ Kad se njima pridruži Eask, oni čine trijadu Vražjih sudiya.

⁸⁾ Herodot, IV, 10.

⁹⁾ G. Weiker: *Der Seelenvogel in der alten Literatur und Kunst*.

¹⁰⁾ Poznat je još jedan Apolon istog tipa (Usener) str. 184–4.

¹¹⁾ Teognija (312) pripisuje 50 glava tom čudo-vištu.

¹²⁾ Kao i verzija priče o Lajosu, prema kojoj je on tri puta postavljao pitanje i dobija odgovore od Apolona da ne treba da ima decu (*Eshil: Sedmorica protiv Tebe*); priče prema Herodotu: Knez na lomači izgovara 3 puta Solonovo ime (I, 86); Rampsint konstatuje 3 puta da je njegovo blago opljačkano (II, 121); Periandar, tiranin iz Korinta, sažalio se na svog sina kad ga vide kako 3 noći luta bez skloništa, i prihvata ga četvrti noći (III, 52); posle trećeg pokusaja odlučuje da se vrati u Korint; Veliki Kralj naređuje da mu se 3 puta ponavlja: »Sećaj se Atinjanu.«

¹³⁾ Prema nekim verzijama, čudovište junaka je bilo izgubilo treće oko.

¹⁴⁾ Teognija, 722–801–3.

¹⁵⁾ Ib'd. 636.

¹⁶⁾ Tukidid, VIII 50: »tris enea imeras minē« (os-tadoše tri devetke dana).

»HOMÈRE ET LA MYSTIQUE DES NOMBRES«,
P. U. F. Paris, 1954.

Prevela sa francuskog
BORJANKA LUDVIG

FRIDRIH ENGELS

BELEŠKE UZ APOKALIPSU

Prilikom skidanja sedmog pečata pojavljuju se sedam andela s trubama, svaki put kad jedan od njih zatrubi događaju se nova strašna znamenja. Pošto zatrubi sedmi, na scenu izlaze novih sedam andela sa sedam čaša gneva gospodnjeg koji se izliva na zemlju; opet nove nesreće i kazne. Uglavnom, to je velikim delom zamorno ponavljanje toga što se već mnogo puta govorilo. Zatim se pojavljuje žena-Vavilon, velika bludnica u purpurnoj odeći, koja sedi na vodi, opijena krvljivim svetacima i mučenika Isu-sovih; to je veliki grad na sedam brda koji vlada nad svim carevima zemlje. Ona sedi na zveri sa sedam glava i deset rogova. Sedam glava označava sedam brda, a takođe i sedam »careva«. Od tih careva petorica je poginulo, jedan postoji, a sedmi će tek doći, a posle njega doći će još jedan od prve petorice, smrtno ranjen, ali izlečen. Poslednji vladajući na zemlji 42 meseca, ili 3,5 godine (polovina 7 svetih godina), proganjajući vernike, ubijati ih i nastaće bezbožnost. Ali, posle toga, dogodiće se velika odlučujuća bitka; sveci i mučenici biće osvećeni uništenjem velike bludnice — Vavilona i svih njениh pristalica, to jest, velike mase ljudi; davoće biti svrgnut i zatvoren u pakao 1000 godina a tokom tog vremena zavladaće Hristos zajedno sa mučenicima vaskrsim iz mrtvih. Ali po isteku 1000 godina davola će ponovo oslobođuti i biće novi obračun u kome će davo biti konačno pobeden. Zatim će nastati drugo vaskrsenje iz mrtvih kada će se i ostali mrtvi probuditi i pojaviti pred sudom boga (imajte u vidu — boga, a ne Hrista) i vernici će ući u novo nebo-zemlju i novi Jerusalim za vječan život.

Ukoliko je sve to izgrađeno na judejsko-prehrničanskom materijalu, ovde je skoro samo čisto judejsko predstavljanje. Od kad su za narod Izraela nastupila u ovom svetu teška vremena, počevši od oporezivanja Asiraca i Vavilonaca, rušenja ova carstva, Izraela i Judeje i sve do porobljavanja Seleukida, prema tome da Isaije do Daniela, svaki put u vreme nesreća proriče se dolazak spasitelja. U Daniju (XII, 1–3) postoji čak predskazanje o dolasku Mihaila, andela čuvara Jevreja, koji će ih spasti od velikih nesreća; mnogi će vaskrsnuti iz mrtvih, doći strašni sud, a učitelji koji će izvesti narod na pravi put većno će sjati kao zvezde. U Otkrivenju Jovanovom hrišćanima se samo oštro naglašava skori dolazak Hrista i blaženstva vaskrslih vernika, uglavnom mučenika.

Za objašnjenje ovog smisla proročanstva u meri u kojoj se ono odnosi na događaje toga vremena dužni smo nemačkoj kritici, naročito Evaldu, Ljukeu i Ferdinandu Benaru. Zahvaljujući Renanu objašnjenje je postalo dostupno i van teoloških krugova. Da velika bludnica-Vavilon označava Rim, grad na sedam brda, već smo videli. O zveri na kojoj ona sedi, u glavi XVII, 9–11, rečeno je sledeće:

„sedam glava (zveri) to su sedam gora na kojima žena sedi. I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad dode, za malo će ostati. I zver koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide.«

Ovde zver označava rimsku svetsku imperiju, predstavlja dosledno porodicu imperatora, od kojih je jedan bio smrtno ranjen i više ne vlasti, ali se izlečio i vratio da bi u svojstvu osmoga uspostavio carstvo bogohulstva i svetogrda. I biće joj dano ...

...da se bije sa svetima, i da ih pobedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta; i učini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robeve, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na čelima njihovima. Da niko ne može ni kupiti, ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena nezjina. Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izračuna broj zvijeri; jer je broj čovjekov i broj nezjnih 666» (XII, 7–18).

Mi samo konstatujemo da se ovde na taj način napominje bojkot kao jedno od sredstava koje se primenjivalo protiv hrišćana od strane rimske svetske imperije, prema tome, jasno je da je to izum davora — i prelazimo na pitanje, ko je taj rimski imperator koji je već jednom vladao, bio smrtno ranjen i isčezao, ali će se vratiti kao osmi po redu i odigrati ulogu antihrista.

Smatrajući Avgusta prvim po redu, drugi je bio Tiberije, treći Kaligula, četvrti Klauđije, peti Neron, šesti Galiba. »Pet je njih palo i jedan jest.« To jest, Neron je već ubijen, a Galiba postoji. Galiba je vladao od 9. juna 68. godine do 15. januara 69. godine. Ali posle njegovog stupanja na presto, pobunili su se legioni na Rajni pod vođstvom Vitelija, a u drugim provincijama vojnu pobunu pripremali su i druge vojskovede. U samom Rimu bunu su podigli pretorijanci, ubili su Galiba i proglašili za imperatora Otona.

Po tome izlazi da je naše Otkrivenje bilo napisano za vreme vladavine Gálibe. Verovatno, pri kraju njegove vladavine ili najkasnije za vreme tromesecnog vladanja (do 15. aprila 69.) Otona »sedmog. Ali, ko je osmi, koji je postojao i koga nema? To nam otkriva broj 666.

U Semita-Haldejaca i Judejaca bila je u to vreme u razvoju magijska umetnost koja se zasnivala na dvojakom značenju slova. Približno 300 godina pre naše ere starojevrejska slova upotrebljavala su se u svojstvu brojeva: $a = 1$; $b = 2$; $g = 3$; $d = 4$ i tako dalje. Proroci koji su proricali uz pomoć kabalе, izračunavali su iznos brojčanih značenja slova nekog imena i na taj način pokušavali proricati, na primer, sastavljujući reči ili skupine reči s brojčanim značenjem, izvodili su za predstavnike toga imena zaključke koji su se odnosili na njegovu budućnost. Jezikom brojeva izračunavali su takođe tajne reči i tome slično. Ovu umetnost nazivali su grčkom reči gematriah, geometrija. Haldejci, koji su se bavili ovim po profesiji, nazvani po Tacitu mathematici, bili su za vreme Klaudija, a i posle, za vreme Vitelija, prognani iz Rima, verovatno zbog »brutalnih ispada«.

Najime, posredstvom matematike nastao je i naš broj 666. Iza njega se krije ime jednog od prve petorice rimskih imperatora. Ali je Irinej krajem II stoljeća znao osim broja 666 i varijantu 616, koja se pojavila, u svakom slučaju, još u vreme kada je mnogima bila poznata zagonetka ovog broja. Ako se u traženju rešenja ovog pride podjednako i jednom i drugom broju, samim tim biće i provereno.

Rešenje je dao Ferdinand Benar u Berlinu. To je ime — Neron. Broj je zasnovan na

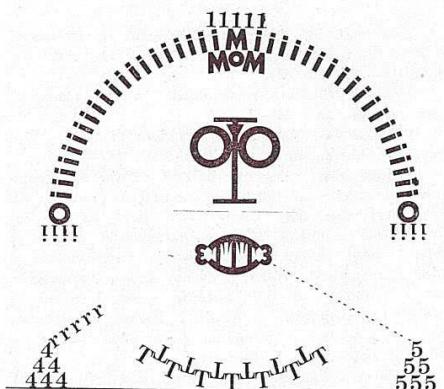
memo za osnovu latinski oblik Nero Caesar otpaše drugo nun — 50 i dobicemo 666 — 50 = 616, to jest, varijantu Irineja.

Hrišćanska književnost, a i ona koja se nalazila pod uticajem hrišćanstva prva dva stoljeća, daje dovoljno dokaza o tome da je tajna broja 666 bila tada poznata mnogima. Irinej, doduše, ovu tajnu već nije znao, ali je on, kao i mnogi drugi ljudi, koji su živeli do kraja trećeg stoljeća, znao da se pod apokaliptičkom zveri podrazumeva Neron koji se vratio. Zatim se gubi i taj trag i ispitivanje delo izlaze sa fantastičnim tumačenjima ortodoksnih proroka budućnosti; još u definijtu poznavao sam starce koji su očekivali, posle starog I. A. Bengeloma, dolazak kraja sveta i Strašnog suda 1836. godine. Proročanstvo se ostvarilo i to baš te godine. Samo Strašni sud se dogodio ne nad grešnim svetom, već nad samim bogobojazljivim tumačima Otkrovenja. Jer upravo je te godine F. Benari idao ključ za rešavanje broja 666 i time učinio kraj svim proročanskim manipulacijama s brojevima ove nove *geometrija*.

Prevela sa ruskog
OLIVERA PETROVIĆ-ŠIJAČKI

E. R. KURCIJUS

KOMPOZICIJA NA TEMELJU BROJEVA

Srednjovjekovni čitalac bio je daleko od toga da će nekog literarnog djela tražiti jedinstvenost predmeta i unutrašnju zaokruženost gradnje. On je gledao naročitu eleganciju u okolišenju (*egressio, excessus*). To je skretanje preporučivao već Marcijan Kapela (Dick 275,8), a volio se njime služiti Kasidor. Srednjovjekovno shvaćanje umjetnosti ne nastoji, prema tome, zastranjivanja zastrti prijelazima, naprotiv: pjesnici često upozoravaju na to sa stanovitim zadovoljstvom?

Ipak, srednjovjekovlje je imalo nadomještak za modernu tehniku kompozicije u jednom sasvim drugom principu, koji ja nazivam kompozicijom brojeva. Zametke te pojave možemo naći već u antici. *Ilijadu* i *Odiseju* razdjelili su — možda tek Aleksandrijski filozofi — svaku u 24 knjige, budući da je grčki alfabet imao isto toliko slova. Ali 24 je, slučajno, i nekako »lijepi« broj, kao i 12. Vergilije i Stacije podijelile svoje epose u po 12 knjiga. Pod utjecajem Vergilija još je Wieland prvočitih 14 knjiga svoga *Oberona* rasporedio kasnije u 12 knjiga (Fr. Sengle, Wieland, 1949, str. 362). Milton je naknadno proširio deset knjiga svoga djela *Paradise Lost* na dvanaest knjiga.

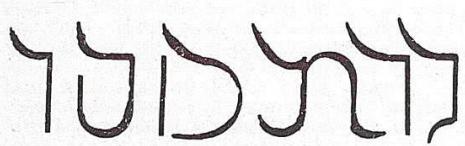
Estetski zadovoljavaju i brojevi 10 i 100 i njihova umnošci. U *Appendix Virgiliana* ima *Culex* uvod od 10, *Ciris* uvod od 1000 stihova. U spjevu *Ciris* nalazimo i simetriju brojeva: jedan govor i jedan protugovor obuhvaćaju svaki po 26 stihova, na što je prvi upozorio Buecheler. Prva od objiju elegija u čast Mecene ima 144—12 puta 12 stihova; prvih 12 otpada na uvod. Druga ekloga Kal-purnika Sikula ima 100 stihova, isto kao Klaudijanov opis Apona (Abano Terme kod Padove). Druge njegove pjesme imaju po 20 stihova.

Richard M. Meyer (*Die altgermanische Poesie nach ihren formelhaften Elementen beschreiben*, 1889, 73 i d.) stvorio je pojам »tipičnih« brojeva, koji su, prema kulturnima, različiti: nizovi na temelju tri, pet i deset ikod Indijaca; 7, 12, 40 u Starom zavjetu; 17 i 50 kod Iraca. Postoje, dakle, neki aritmetički sistemi kojima se daje prednost, a počivaju na arhajskim oblicima mišljenja.

Antika je od Pitagore i njegove škole preuzela mistiku i simboliku brojeva. U *Sonnium Scipionis* (*De re publica* VI 12) Ciceron naučava da su sedam i osam savršeni brojevi (*plenus numeris*). Antička se simbolika brojeva poklapa sa kršćanskim. Kršćanske godine života dale su broju 33 mistički smisao. Biblijska je alegoreza otkrivala smisao »mističnih« brojeva biblije. Augustin je mnogo razmislio o tome. Petar u hrvatskim 153 ribi (*Joh.* 21, 11). Sto je značio taj broj? Njega dobijamo zbrajamo li brojeve 1—17. Broj 17 = 10 (deset zapovijedi) + (Duh sveti). Te su 153 ribe, dakle, vjernici koji su se Zakonom pokoravali iz ljubavi, me iz straha. Ali 153 se može shvatiti i kao 3 puta 50, uzme li se 3 kao multiplikator. A šta je 50? Odgovor: 40 + 10 = 10 je *plenitudo sapientiae*, budući da broj 7 znači Stvaranje, a broj tri Trojstvo. Broj 4 je označio vremenskih stvari (godišnjih doba, vjetrova, dijelova svijeta). Broj 40 označuje, dakle vremenu crkvu.

Svi brojevi koji se spominju u bibliji morali su imati neki tajanstveni smisao⁵. Osim toga, treba uzeti u obzir da dwije od sedam *artes liberales* — aritmetika i muzika — obrađivahu odnose brojeva i proporcija, i to kao nastavak na poznoantičku tradiciju, kakvu nalazimo kod Marcijana Kapele, Boetija, Izidora. Hrabanus Maurus preporuča aritmetiku zbog toga što nas ona uči shvaćanju mističkih brojeva biblije. Jedna anonimna pjesma karolinškog razdoblja, *De arithmetica* (*Poetae* IV 249 i d.) daje ova tumačenja: jedinina jest = Bog, ali i = *seminalium*, budući da rađa Dvojstvo (*dyas, prima procreatio*). To simbolizira suprotnost Dobra i Zla, ali i nezjino nadvladavanje dvjema prirodama Kristovim. Trojki je prisutan Trojstvo, ali i trostrukri zvuk muzike dimenzije Vremena, *modus ternarius* duše. Savršen je broj i četvrtica, koja zajedno s tri predčasnja broja daje desetku, uspinjući se u daljinjem napredovanju prema kombinacijama 40, 100, 1000, itd.⁶ Njih odgovaraju četiri godišnja doba, četiri lica Kervubima, četiri Evandela. Broj 5 simbolizira Svijet, sastavljen od muške trijade i ženske dyade, odražen u pet svjetskih zona, pet osjetila, pet vrsta živilih bića (čovjek, četvoročni, ribe, gmazovci, ptice). I tako to ide dalje preko šestice, Augustin PL 34 301 (*sex officia naturalia*), sedmice (*perviro septenarius*) sa sedam ljudskih dobi⁷, osmice (*perfectus octonarius* = kub), devetice (s Muzama, sferama, andeoškim korovima) do desetice. Ti primjeri mogu pružiti predodžbu o sistemu znanja ranog srednjovjekovlja: prije rođenja skolastike. Svjetovno školsko znanje i *doctrina sacra* nisu rastavljeni. Znanje se sastoji od predavanja i memoriranja gradiva. Još nema snage i poriva koji bi ga prozeli. Simetrije i odgovarajući odnosi temeljnih brojeva obmanjuju prividnošću nekoga reda, koji se smatra svetim. Sve *artes* potječu, doduše, od boga, dakle su dobre. Ipak je iznad svih nauka o broju. Jer se na broju temelje dijelo stvaranja, rima vremena, kalendar i zviježđe.

Broj 33 posvetile su Kršćane godine života. Augustinov spis *Contra manichaeum*

Neron cesar, to jest, potvrđuje se tal mudom i palmirskim natpisima, starojevrejskim oblikom grčkih reči Nérón Kai-sár, imperator Neron — reči koje su u vidu natpisa bile na neronskoj moneti, kovanjo u istočnoj polovini zemlje. Naime: $n(nun) = 50$; $r(reš) = 200$; $v(vav)$ kao O = 6; $n(nun) = 50$; $k(kof) = 100$; $s(sameh) = 60$; $i(r) = 200$; kao rezultat = 666. Ako uz-